

Kedves Látogatók!

Az alábbiakban a „Szabad ég alatt a monostor körül” – Felfedező füzet a Pannonhalmi Főapátság természeti környezetéhez c. kiadványunkban lévő feladatokhoz kapcsolódóan találhattok bővebb információkat, történeteket. Jó olvasást és kellemes időtöltést kívánunk!

Szent Benedek, a bencés rend alapítója

Szent Benedek (kb. 470-547) életéről meglehetősen keveset tudunk. Egyetlen kortársától sem maradt ránk erre vonatkozó adat. Halála után 40-50 évvel azonban Nagy Szent Gergely pápa a Dialógusok című művének második részében megírta életét.

Ez azonban, a szerző szándéka szerint, a Benedek életéhez kapcsolódó kis történetek, csodák sorozata. Gergely pápa igazában azt akarja olvasói tudtára adni, hogy hőse, Benedek – "neve és kegyelem szerint Áldott" (ezt jelenti a Benedictus név is) –, a Lélek mindenféle adományát megkapta.

Életrajzi adatként azonban ebből az elbeszélés-sorozatból is világos: a szabin hegyek között fekvő kisvárosból, Nursiából (ma: Norcia) származott, Rómában tanult, de tanulmányai befejezése előtt – megundorodva az ottani erkölcstelen élettől – visszavonult, először Enfidébe (ma: Affide), majd tovább az Anio folyócska völgyében Sublacumba (ma: Subiaco). Itt éveken át remetéskedett, majd tanítványokat gyűjtött egy kis monostorba. Később – a hagyomány szerint 529-ben – innen is tovább ment, és végleg a Cassinum hegyen (ma: Monte Cassino) telepedett le, és ott alapította meg tulajdonképpen monostorát. Ennek a közösségnek írta szabálykönyvét, a Regulát. A keresztény Nyugat számára a benedeki Regulát követő szerzetesek, a bencések teremtették meg a szerzetességet.

A Főapátság címere és a benne szereplő 5 szív

996-ban telepedtek le az első bencés szerzetesek Pannónia Szent Hegyén, a mai Pannonhalmán. A 16. század végén a török megszállás miatt a szerzetesek elhagyták

a monostort. 1638-ban, a török kiűzése után, az ausztriai Heiligenkreuz ciszterci apátság magyar származású perjelét, Pálffy Mátyást kérték fel a magyar főúri rendek, hogy legyen az újrainduló bencés közösség apátja. Az újjáéledő magyar bencések természetesen az Osztrák Bencés Kongregációval is testvéri kapcsolatot tartottak fent. A Pálffy Mátyás alatt bevezetett új címerben egyesítve jelent meg az Osztrák Kongregációtól átvett öt szív, valamint a Cassinói Kongregáció „PAX” jelszava. A szívek elrendezése: három felül, kettő alul, középen pedig a „PAX” szó.

A 17. század közepétől lassan jellemzővé vált öt szív és PAX ábrázolás jelentésére nem sikerült fényt deríteni. Az általános – bár tudományosan nem igazolt – magyarázat szerint az 5 szív az 5 magyar bencés apátságot (Pannonhalma, Tihany, Bakonybél, Celldömölk és Zalavár apátságok) jelenti. Így az öt szív, mint a közösség szimbóluma jelenik meg, amelyen belül a PAX, vagyis a béke uralkodik.

Címert – benne az öt szívvvel – több helyen is láthattok, ha körbesétálgátok az Apátságot.

Húsvét

Húsvét az egyik legnagyobb és legfontosabb ünnep a keresztény kultúrkörben: Krisztus feltámadásának ünnepe. Mivel mozgó ünnep, minden évben más dátumra esik. A Biblia tanítása szerint Jézus, pénteki kereszthalálát követő harmadik napon, azaz vasárnap feltámadott halottaiból, és Istenbe vetett hitével legyőzte a halált. Ezt ünnepeljük tehát húsvétkor.

Húsvétvasárnap az adott év tavaszi napéjegyenlőségét követő első holdtölte utáni vasárnap. Legkorábbi időpontja március 22-e lehet, legkésőbb pedig április 25-ére eshet.

Jó Pásztor anyja

Máriának, a Jó Pásztor anyjának ünnepe május első vasárnapján van, egybeesik Anyák napjával.

A Jó Pásztor az evangélium alapján Jézus Krisztus. Az ókori Keleten a Jó Pásztor az istenek és a királyok uralmának, a hellén műveltségben a filantrópia (emberszeretet) szimbóluma volt. Fontos szerepet játszott a bizánci császárkultuszban is. A Jó Pásztor ószövetségi előképei: Mózes, Dávid és az igaz próféták. Jahve maga is pásztorként gondoskodik népéről. Jézus szavai szerint a Jó Pásztor „azért jött, hogy juhainak élete legyen” és életét adja értük. Krisztus a végső

idők Jó Pásztora. A Jó Pásztor hivatalát átvette Péter apostol és az apostolok, s tőlük a püspökök. Ezért hivatali jelvényük a pásztorbot.

Következő helyeken olvashattok róla a Bibliában:

Lk 15,3; Jn 10,1-11; Zsolt 23; Jer 23,1-4; Ez 34; Zak 11,4-17; Jn 10. f.; Jel 2,27; 7,17; 12,5; 19,15

Forrás: Magyar Katolikus Lexikon (www.lexikon.katolikus.hu)

Egy német mese a kontyvirágról

Egy pajkos, dévaj leányzó minden vasárnap, ha táncba ment, kontyos füvet rejtett a cipőjébe. A falu valamennyi legénye csak vele táncolt és a férjek is ott hagyták asszonyaikat, hogy a leányzóval rophassák a táncot. Epekedtek utána, szenvedtek miatta és alig fordult, perdült egyet-kettőt a leány a falu főterén a virágzó hársfák alatt, gúnyolódva, csúfondáros szavakkal máris cserbenhagyta táncosát, hogy a másodikkal és az összes ottlevőkkel forogjon, de csak röpké pillanatig. A férfiakat megbabonázta a leányzó. Varázlata alá került egy fiatal férj is, aki szegényesen, de nagy boldogságban élt fiatal asszonyával. A fiatal férfi otthagya életpárját. Vasárnapról vasárnapra odajárt a hársfák alá és mindig csak a táncra gondolt. A szegény fiatalasszony ezalatt otthon ült, búslakodott és sírt és fájt a szíve férje hűtlensége miatt. Tudta, érezte, hogy férjét bűbájossággal idegenítették el tőle. Elhatározta, hogy megkeresi a bűbájosság ellenszerét. Kiment az erdőbe. Éjjel és nappal, esőben, zivatarban és napsütésben járta az erdőt és olyan füvet keresett, amellyel megtörhetné a gonosz varázlata erejét. Már keresztül-kasul járta a hatalmas erdőt, ismerte minden fáját és a fák tövében nyíló minden virágát. De csak nem akadt rá a csodafűre. Holtfáradtan indult hazafelé. Már a falu első házájánál járt. De nem bírta tovább. Az egyik háznál kimerülten, félig aléltan rogyott le a küszöbre és ekkor hangokat hallott: „Lapulj meg kontyosfű cipelőd hegyében, én legyek a táncban mindenki kegyében.” Nem sokkal később kilibbent az ajtón a táncos leányzó és vidám nevetéssel sietett a falu főtere felé, ahol a hársfák alatt már táncra hívott a muzsika. Ebben a pillanatban elmúlt a szegény fiatalasszony minden fáradtsága. Befutott az erdőbe és ott az odvas fák alatt megtalálta a varázsfüvet. Cipőjébe rejtett belőle egy picinyke darabot és hazasietett. A férje éppen ekkor sietett a táncba. El is mentek együtt. Szólt a muzsika és csodák csodája, a fiatal férj ott maradt asszonya oldalán, csak vele táncolt. Varázsfű volt a cipőjében és szerelem a szívében. A pajzán, dévaj leányzó, aki minden tánchoz kontyos füvet rejtett a

cipőjébe, de a szíve üres volt, aznap halálra táncolta magát. Így állt bosszút a kontyos fű.

Forrás: Naffer-Nád Miksa: Virágos könyv, Budapest 1939.

Májusi litániák

Május a Szűzanya hónapja, tiszteletére estéről estére ájtatosságot végeznek. Rendszerint népénekekből, a lorettói litániából, Mária-imádságokból, Mária-antifónából, esetleg prédikációból áll. Az első ilyen jellegű ájtatosságot 1700 körül tartották. A 19. sz. elején már egész Európában, így Magyarországon is elterjedt.

Loretto Szűz Mária-búcsújáró hely Anconától délre. Különlegessége, hogy a kegyhely jellegét nem kegykép vagy kegyszobor adja, hanem Mária egykori názareti háza, mely a hatalmas bazilika közepén, márványfalakba foglaltan áll. Loretto legendáját a teremói Pietro Tolomei írta le elsőként a 15. században. Eszerint a Szűzanya kőből épített názareti házát a muszlimok elől az angyalok 1291-ben a levegőbe emelték és átmenekítették az akkor Magyarországhoz tartozó, dalmáciai Tersatto városába. Később azonban a helybeliek elbizakodottsága miatt 1294. december 10-én az angyalok ismét magasba emelték, és átvitték az Adriai-tenger túlsó oldalára, a lorettói dombra.

A lorettói litánia a Boldogságos Szűz Máriát köszöntő és segítségül hívó imádság. Eredete a Párizsban fennmaradt, 1200 körüli litánia.

LORETTÓI LITÁNIA

Uram, irgalmazz nekünk!	Szüzeknek szent Szüze,
Krisztus kegyelmezz nekünk!	Krisztusnak szent anyja,
Uram irgalmazz nekünk!	Egyházunknak Anyja,
Krisztus hallgass minket!	Isteni kegyelem anyja,
Krisztus hallgass meg minket!	Tisztaságos anya,
Mennybéli Atyaisten! – Irgalmazz nekünk!	Szeplőtelen Szűzanya,
Megváltó Fiúisten!	Sérelem nélkül való anya,
Szentlélek Úristen!	Szeretetreméltó anya,
Szentháromság egy Isten!	Csodálatos anya,
Szentséges Szűz Mária, – Könyörögi érettünk!	Jótanácsnak anyja,
Istennek szent anyja,	Teremtőnknek anyja,
	Üdvözítőnknek anyja,

Nagyokosságú Szűz,
Tisztelendő Szűz,
Dicsérendő Szűz.
Nagyhatalmú Szűz,
Irgalmas Szűz,
Hűséges Szűz,
Örömünknek oka,
Lelki tiszta edény,
Tiszteletes edény,
Ájtatosságnak jeles edénye,
Titkos értelmű rózsa,
Dávid királynak tornya,
Elefántcsont torony,
Mária aranyház,
Frigynek szent szekrénye,
Mennyországnak ajtaja,
Hajnali szép csillag,
Betegek gyógyítója,

Bűnösök menedéke
Szomorúak vigasztalója,
Keresztények segítsége,
Magyarország oltalmazója,
Angyalok királynéja,
Pátriárkák királynéja,
Próféták királynéja,
Apostolok királynéja,
Vértanúk királynéja,
Hitvallók királynéja,
Szüzek királynéja,
Minden szentek királynéja,
Áteredő bűn nélkül fogantatott
királyné,
Mennybe fölvetett királyné,
Szentolvasó királynéja,
Béke királynéja,
Magyarok Nagyasszonya!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, – Kegyelmezz nekünk!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, – Hallgass meg minket!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, – Irgalmazz nekünk!

Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja!

Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire!

Könyörögjünk! Add Uram, hogy mi, a te szolgálid, folytonos lelki és testi jólétnek örvendhessünk, és a Boldogságos mindenkor szeplőtelen Szűz Mária dicsőséges közbenjárása által a jelen szomorúságtól megszabaduljunk, és örökké tartó örömet élvezzünk, a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.

Forrás: Magyar Katolikus Lexikon (www.lexikon.katolikus.hu) és más források

A tündérrózsa meséje

Amikor még tündérek éltek itt a szigeteken, ha sütött a nap, a vízből előcsillant gyönyörű ruhájuk, ragyogott az aranyhajuk. Az arra csónakázó emberek nem tudtak

betelni a látványukkal. Sokan még a hangjukat is hallották, ahogy éneküket feljűk hozta az erdő zűgása meg a vízcsobogás. Igen szerették a szegény embereket. A halászoknak megmutatták a halfészkeket, hogy sokat tudjanak fogni, a fészűjűkben maradt aranyhajukat beszűrták a Dunába, és az aranyászoknak megmutatták azokat a helyeket, ahol az aranyra lehetnek. Aki bajba jutott, megforgatta ladikjút az örvény, azt meg kiszabadították.

Legjobban egy Rűzsika nevű tűndérlány szerette az embereket, mindig köztűk szeretett volna lenni. Egyszer aztán vége lett a tűndérvilágnak. Elköltöztek a tűndérek errűl a vidékrűl. Csak a kis Rűzsika nem akart velűk menni. Könűrgűtt a csudaszép tűnde királylánynak, Tűndér Ilonának, hogy hadd maradjon itt az emberek között. Azt mondta neki Tűndér Ilona:

– Így, tűndérnek nem maradhatsz itt az emberek között, legfeljebb úgy, hogy virággá változtatlak.

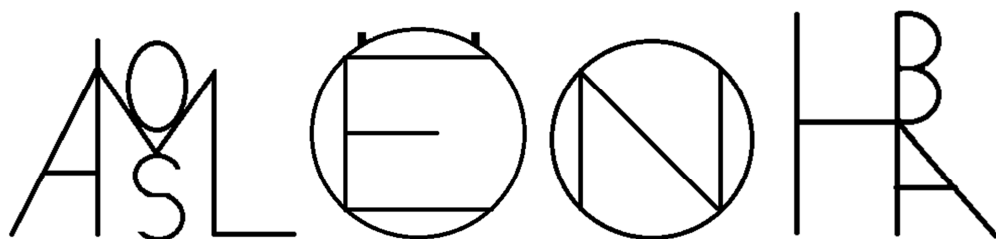
A kis Rűzsika ezt is vállalta, csak hogy szeretett emberei között maradhasson. Így változtatta át Tűndér Ilona gyűnyűrű vízirűzsává, s azóta nyílik a holtágak víztűkrén a csodás fehér szirmű tűndérrűzsa, gyűnyűrkűdteti a szűveket, lelkeket és a kis tűndérlány szeretete mosolyog a virágból az emberekre.

Azt is mondják a Csallűkűzben, hogy a többi tűndér sem akart elszakadni az emberektűl. Így Tűndér Ilona, hogy hűga közelében maradhasson, sárga vízililiommá változott. A többi tűndér is virággá lett, az egyik gűlyahír, a másik gyermeklánűfű, a többi ibolya, gyűngyvirág, nefelejcs, búzavirág és pipacs. Ma is gyűnyűrű tűlűk a virággű rét.

Forrás: Tűndérrűzsa, Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2007

Monogrammák

A jűlius hónapnál találhatű 3 monogramma után nézzétek meg alaposan az alábbi négy monogrammát is!

Összesen hét nevet tudtok összeállítani a monogrammákból, mégpedig a hét magyar törzs (Nyék, Megyer, Kűrt-Gyarmat, Tarján, Jenű, Kér, Keszi) vezéreinek neveit. A

hetes tagoltság a hadrenddel függött össze, melyet a derékhad és 3-3 részből álló jobb és balszárny alkotott.

Szent Gellért püspök legendája

Az alábbiakban egy részletet olvashattok Szent Gellért püspök legendájából:

„Amint tehát a hívők és a papok száma növekedett, az Isten embere az egyes városokban templomokat emelt, s a fő monostort, amelyet Szent György vértanú tiszteletére a Maros partján épített, Marosvárnak nevezte el. Szent István király, ezt mintegy hozományul bőkezűen felékesítette adományokkal. Ebben a monostorban Isten anyjának tiszteletére oltárt állított, és eléje ezüsttömjénezőt függesztett; két haladottabb korú embert rendelt szolgálatára, ezek ügyeltek, hogy még egy óra hosszat se hiányozzék a tömjén illata. A püspök pedig szombatoként, miként Mária mennybevitelle napján is magasztaló dicséretekkel és kilenc olvasmánnyal róttá le ugyanitt ájtatossága adóját. Ezekon a napokon az irgalmasság cselekedeteit is bőkezűbben gyakorolta. A többi napokon pedig, a hajnali és esti zsolozsma végeztével kétszer szokott körmenetben az ő tiszteletreméltó oltárához járulni. A szent férfiú tehát a Szent Szűz tiszteletéért az alázatosságot oly buzgósággal gyakorolta, hogy bármily bűnöst hoztak is cselédei közül elébe, és az tőle Krisztus Anyjának nevében bocsánatért esedezett, az Irgalmasság Anyjának neve hallatára rögtön könnyekre fakadva teljesítette kérését, és mintha ő maga volna a bűnös, úgy kért bocsánatot a vétkestől. Nevét pedig, tudniillik Krisztus Anyját, a magyar nemzet ki nem ejti, hanem csak Úrnőnek mondja, hisz Pannóniát a Boldogságos Szűz családjának nevezte Szent István király.”

Boldogságus Szent István királynak ünnepéről

Az Érdy-kódexben így olvashattok Szent István király ünnepéről:

És belhivatá az egyházi fejedelmeket és kik akkoron jelen valának, paraszt urakat, kik mind Úristent feljebben félnék, tisztölnék, és nagy édes atyai beszéddel utolsó testamentum szerént kéré és inté őket, hogy olyat tennének királlyá, ki elég volna reá, és hogy az szent keresztyén hitöt el ne hadnák, kit felvettenek volna. Mindenben igazság szerént élnének, isteni és egymáshoz való szeretetben állhatatosok lennének, szent alázatosságban járnának, és kiváltképpen ez szegén keresztyén országot ellenségtől ótalmaznák. Annak utána felemelé ő édes kezeit, szemeit és szívét-lelkét mennyeknek szent országára, és nagy siralmas, kenyőrületes szóval mondá: „Ó, mennyeknek királné asszonya, Istennek szent anyja

és ez világnak megépítő nemes asszonya, dicsőséges Szíz Mária, te szentséges kezeidben és oltalmad alá adom és ajánlom anyaszentegyházat, mind benne való fejedelmekkel és lelki népekkel egyetembe és ez szegén országot mind benne való urakkal és szegénnyel, bódoggal egyetemben, hogy te legyél asszonyok és ótalmok, és az én lelkömet te szent markodban.” Annak utána szentségöt vén hozjá, és megkeneték. De miért azon napokban anyaszentegyház illi vala Nagybódogasszon innepének oktáváját, annak okáért nagy jó hitben, bizodalomban, teljes lelki nemes jószágokkal és mennyei koronára való érdemmel Úristennek és asszonyunk Szíz Máriának kibocsátá lelkét, és szent angyaloknak seregében nagy édes énekléssel az erek bódogságra vitették. Azon időben, mikoron Krisztus sziletinek utána írának ezerharmincnég esztendőben. És lén nagy eremek rajta az mennyei szentöknek, szent angyaloknak, hogy olyan nemes, érdemes szent konfessor ment volna az ő társaságokban mind ő szent fiával.

Kertről

A Teremtés könyve (2. fejezet) így ír a kertről:

Így készült el a föld és az ég minden bennelevővel együtt. Isten a hetedik napon befejezte művét, amit alkotott. A hetedik napon megpihent munkája után, amit végzett. Isten megáldotta és megszentelte a hetedik napot, mert azon megpihent egész teremtő munkája után. Ez a története az ég és a föld teremtésének, ahogy az lefolyt.

A második teremtéstörténet, a paradicsom.

Azon a napon, amikor az Úristen a földet és az eget megalkotta, még nem volt a földön semmiféle vad bozót, és nem nőtt semmiféle mezei növény, mert az Úristen még nem adott esőt a földnek, s nem volt ember sem, hogy a földet művelje. Egyszer pára szállt fel a földről és megáztatta a föld egész felszínét. Akkor az Úristen megalkotta az embert a föld porából és orrába lehelte az élet leheletét. Így lett az ember élőlényé. Az Úristen kertet telepített Édenben, keleten, és oda helyezte az embert, akit teremtett. És az Úristen a földből mindenféle fát sarjasztott, ami tekintetre szép és táplálkozásra alkalmas; azután kisarjasztotta az élet fáját a kert közepén, meg a jó és a rossz tudásának a fáját. Egy Édenben eredő folyó öntözte a kertet, s ott négy ágra szakadt. Az egyiknek a neve Pison: ez átfolyik Havilla egész földjén, ahol arany található. Ennek az országnak aranya kiváló, van ott még bdellium és ónixkő is. A második folyó neve: Gichon, ez öntözi Kus egész földjét. A harmadik folyó neve: Tigris, ez Asszurtól keletre folyik. A negyedik folyó az

Eufrátesz. Az Úristen vette az embert és Éden kertjébe helyezte, hogy művelje és őrizze. Az Úristen parancsot adott az embernek: „A kert minden fájáról ehetsz. De a jó és rossz tudás fájáról ne egyél, mert amely napon eszel róla, meghalsz.” Azután így szólt az Úristen: „Nem jó az embernek egyedül lennie. Alkotok neki segítőtársat, aki hozzá illő.” Az Úristen megteremtette még a földből a mező minden állatát, s az ég minden madarát. Az emberhez vezette őket, hogy lássa, milyen nevet ad nekik. Az lett a nevük, amit az ember adott nekik. Az ember tehát minden állatnak, az ég minden madarának és a mező minden vadjának nevet adott. De a maga számára az ember nem talált segítőtársat, aki hasonló lett volna hozzá. Ezért az Úristen álmodt a csontból, s a helyét hússal töltötte ki. Azután az Úristen az emberből kivett oldalcsontból megalkotta az asszonyt, és az emberhez vezette. Az ember így szólt: „Ez már csont a csontomból és hús a húsemből. Asszony a neve, mivel a férfiből lett.” Ezért a férfi elhagyja apját és anyját és feleségéhez ragaszkodik, s a kettő egy test lesz. Mind az ember, mind az asszony meztelen volt, de nem szégyenkeztek egymás előtt.

Nemcsak a Bibliában olvashattok a kertről, a Regula, a szerzetesi szabálykönyv 66. fejezetében Szent Benedek is ír róla.

„A monostort, ha lehetséges, úgy kell építeni, hogy minden szükséges dolog, mint a víz, a malom, a kert és a különféle műhelyek a monostoron belül legyenek, hogy a szerzeteseknek ne kelljen kint csatangolniuk, ami lelküknek éppen nem válik üdvére.”

A mindennapi testi munkával kapcsolatban pedig a következőket írja a 48. fejezetben:

„A tétlenség a lélek ellentéte. Ezért a testvérek a megállapított időben foglalkozzanak testi munkával, más órákban pedig szent olvasmányokkal....Ha pedig a helyi viszonyok vagy szegénységük azt kívánná, hogy maguk gyűjtsék be a termést, ne szomorkodjanak, mert akkor igazi szerzetesek, ha saját kezük munkájából élnek, mint atyáink és az apostolok is.”

Szent Imre legendája

Így olvashatunk Szent Mórról Szent Imre legendájában:

„Egyszer, amikor Szent István király fiával együtt imádkozni jött Szent Márton egyházába, amelyet Pannónia Szent Hegyén alapított és a szerzetesek kiváló közösségével ékesített, a király, ismerve gyermeke jeles érdemeit, azt a tiszteletet

adta fiának, amely őt illette. Amikor ugyanis az említett testvérek körmenetet tartva kivonultak a király köszöntésére, tiszteletből fiát küldte előre a köszöntésre. A gyermek Imre pedig eltelve Szentlélekkel, ahogy az isteni kegyelem kinyilatkoztatása mindegyikük érdemeit megismertette vele, kinek-kinek egyenlőtlenül osztotta a csókokat. Az egyiknek ugyanis egyet, a másiknak hármat, egy harmadiknak pedig ötöt, végül egynek hét csókot adott egymás után. Ezt - bár a többiek is észrevették - Szent István király szótlanul megcsodálta, a mise végén azonban bizalmas beszélgetésben gondosan megtudakolta tőle, miért osztotta egyenlőtlenül a csókokat. Szent Imre akkor mindegyikük érdemeit felsorolta atyja előtt, tudniillik, hogy ki-ki mennyi idő óta tartott ki a megtartóztatás erényében. Azt mondta, hogy ő ezen megfontolás alapján adott egyeseknek többet, másoknak kevesebb csókot, és állította, hogy akit hétszeres csókkal halmozott el, az szűzi életet élt.”

Fotó a Szent Benedek-oltárról

Szent Márton lábnyomát ábrázoló kisplasztika

Szent Márton Pannónia Sabaria nevű városában született, gyermekkorát Itáliában töltötte. Szülei nem voltak alacsony sorsúak, azonban pogányok voltak. Apja először közkatona, majd tribunus lett a római hadseregben. Ifjúkorában Márton is katonának állt. Nem önként, mivel gyermekkorától Isten szolgálatára vágyott. Tízéves korában kérte, hogy katekumen (hittanuló) lehessen. Miután a császárok elrendelték, hogy a veteránok fiai katonai szolgálatot kötelesek teljesíteni, Mártont is a katonai eskü letételére kötelezték.

Katonai éveiben magatartása példamutató volt, méltó egy katekumenhez. Mindig talált lehetőséget erények gyakorlására. A feljegyzések megemlítik szerénységét és szolgálatkészségét. Légiónját Galliába, Franciaországba küldték, ahol Amiensben teljesített szolgálatot. Ez időben történt, hogy különösen kemény tél volt Galliában. Márton minden ruháját elajándékozta a szegényeknek, csupán a rajtalévő ruhadarabok maradtak meg. Egy napon késő este, járőrszolgálatból hazatérőben didergő koldussal találkozott. Köpenyét kardjával kettéhasította és az egyik felét a koldusnak adta.

Később meg is keresztelkedett és elhagyta a hadsereget is. 371-ben választották meg Tours város püspökének. Püspökként is egyszerű életmódot folytatott, csodák sora kísérte működését. Fáradhatatlanul dolgozott a hit terjesztésén. 397-ben hunyt el.

Ha Szent Márton életrajzát olvassuk, az első, amit megállapíthatunk: *homo viator*, utazó ember volt. Az volt katonaként és az volt püspökként, Jézus Krisztus jó hírét, az evangéliumot hirdette útjain.

2015. november 10-én került sor a Szent Márton lábnyomát ábrázoló kisplasztika elhelyezésére Pannonhalmán, a turistafogadó épület előtti téren. Szent Márton ünnepének előestéjén többszörösen is jelképes helyen, a pannonhalmi Viator étterem tőszomszédságában, a turisták fogadóépületének első oszlopán helyezték el Szent Márton bronzba öntött lábnyomát. Az eseménnyel Pannonhalma csatlakozott az európai

Szent Márton Európai Kulturális Útvonal hálózatához.

Alexandriai Szent Katalin

Olvassátok el Szeder Fábián Katalin-napi naplóbejegyzését és ismerkedjete meg Alexandriai Szent Katalin történetével is!

Alexandriai Szent Katalin történetét 14. században egészítették ki gyermekkorának történetével. Eszerint Katalin a ciprusi király leánya, akit szülei csodás ajándékként kaptak Istentől. Miután fölserdült és megkeresztelkedett, másnap megjelent neki látomásban a Szűzanya ölében a kicsi Jézussal, aki eljegyezte Katalint magának. A középkorban széles körben és nagyon bensőségesen tisztelték szüzességéért és bölcsességéért. A házasságra készülő fiatal lányok is segítségét kérték, hogy jó vőlegényre találjanak.

Forrás: www.katolikus.hu/szentek/

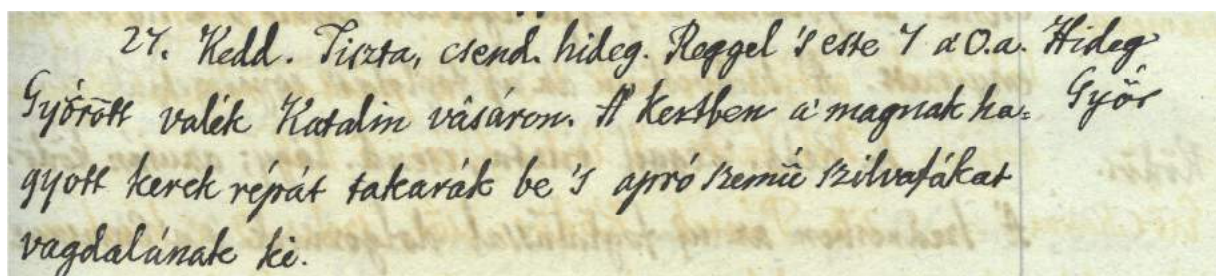
Katalin-naphoz több férjijósló hiedelem és praktika is kapcsolódik. Ilyenkor is szoktak vízbe tenni gyümölcsöt, s ha az karácsonyra kizöldül, a kíváncsiskodó lánynak közeli férjhezmenetelt jósolt. Ezt az ágot katalinágnak nevezik.

A legények is ezen a napon tudakozódhattak jövődöbelijük iránt. Például úgy, hogy lopott leányinget tettek a párnájuk alá, abban reménykedve, hogy megálmodják a feleségüket. Több helyen a fiúk Katalinkor böjtöltek, hogy álmukban meglássák a jövődöbelijüket. Katalin női dologtiltó nap. A Szerémségben ilyenkor nem sütöttek kenyeret. Nem volt szabad szántani, kocsiba befogni. Leálltak a malmok is. Katalin napjával befejeződtek az őszi bálók, lakodalmak.

A Katalin-napi időjárásjóslás közismert:

„Ha Katalin kopog, akkor karácsony locsog,
viszont, ha Katalin locsog, akkor a karácsony kopog.”

Győrben Katalin-napi vásárokat is tartottak. Olvassatok bele Szeder Fábián bencés szerzetes 1838. évi naplójába:

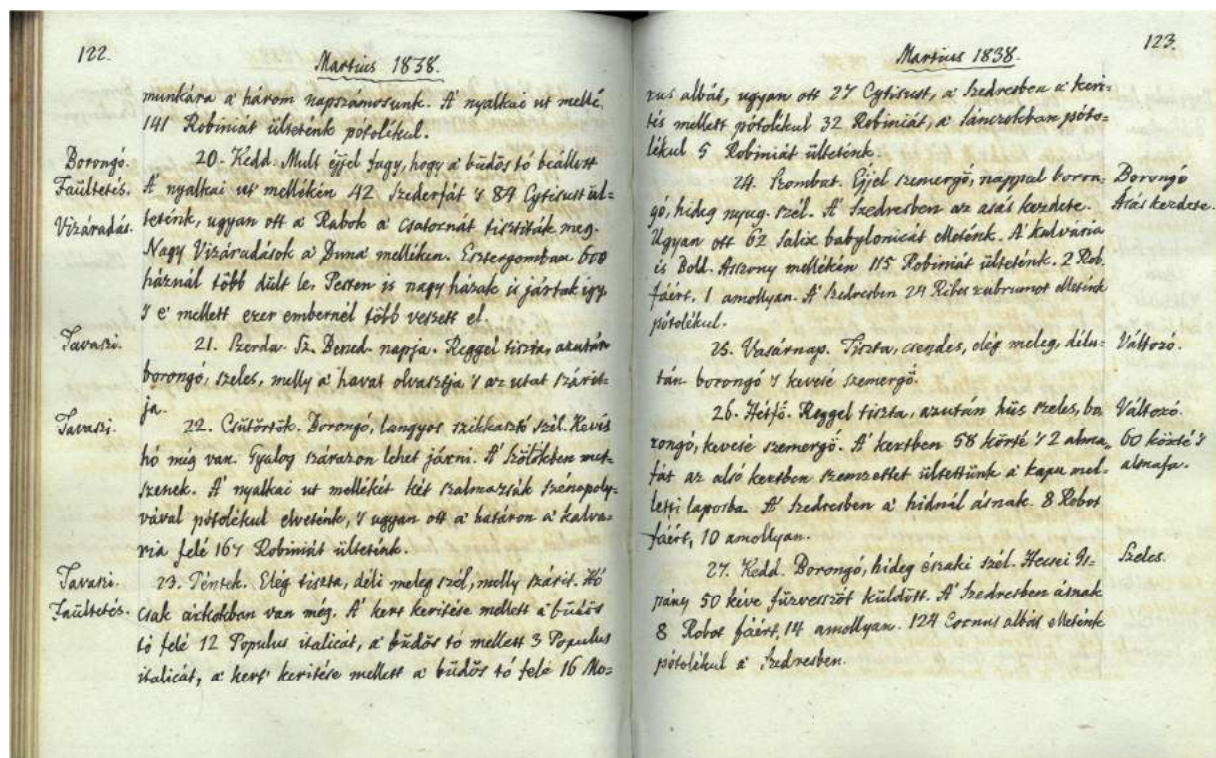
27. Kedd. Tiszta, csend. hideg. Reggel 1 este 7 a.o.a. Hideg
Győrött valék Katalin vásáron. Itt kertben a magnak ha. Győr
gyott kerék réprát takarók be 's apró remű szilvafákat
vagdalának ki.

Naplórészletek

Szeder Fábrián (János) Szent Benedek-rendi áldozópap és tanár volt. 1784. jún. 24-én született Érsekújváron; 1793-tól szülővárosában, majd Komáromban tanult. 1800-tól a bölcséleti tanfolyamot a pozsonyi akadémián hallgatta. 1803. nov. 5-én Pannonhalmán a Szent Benedek-rendbe lépett. Teológiai tanulmányait Győrött és Pannonhalmán végezte, 1808. augusztus 23-án szentelték fel. 1808-tól tanárként dolgozott. 1830-tól Pannonhalmán tanított, miközben a pénz-, ásvány- és régiséggyűjteményeknek elrendezésével foglalkozott. Később levéltárnokká, majd könyvtárnokká nevezték ki. A Magyar Tudományos Akadémia is levelező tagjává választotta. Pannonhalmán a főmonostor tövében elterülő kert ritka ízlésű átalakításával aratott sikert. Különös gondot fordított az eperfák tenyésztésére. 1841-től a bencés rend füssi jószágkormányzója, itt halt meg 1859. december 13-án.

Az alábbiakban az ő naplójából olvashattok részleteket:

1838. március hónap

1838. április hónap

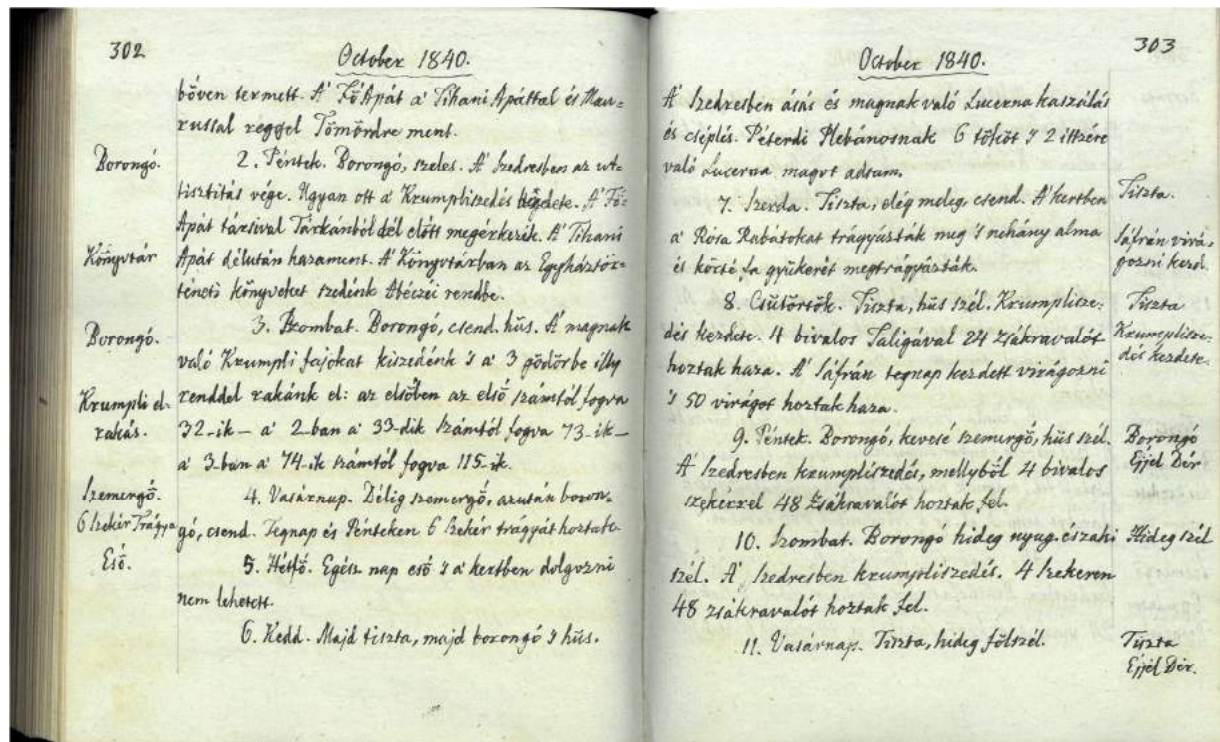
10. Kedd. Tiszta, csend. meleg. Fülemitet hallani Meleg.
Fülemité.

128. Április 1838.
Hernyűtojásról. A kertben Hernyűtojást szednek. A kertben a méhek a
Töviságak. Lött az Ösi Borostyáknak Töviságakat állítanak fel.

1838. szeptember hónap

<p>158.</p> <p>Adler Dr. kezik hátra Fűrészt. A Milium italicumot kapták. Milium ital. lárt le. A trágyaig akkor, hogy egész nyáron sem trágyaig volt jóra való ciónk.</p> <p>Hőmeleg. 6. Csütörtök. Hőmeleg, 1 post hajó Isel. A kert- ben gyűjtés 1. Boglya tarjú. A kedreben utáztatás. Fogarasy Mária Kanonok cirkerek dabr horránt.</p> <p>Iselés. 7. Péntek. Hőmeleg, 1 melo. Ravardon valónk 22. székrek zeggel a vendégekkel fuizódnai. A kertben gyűjtés- hána. 2 Boglya. 2 Erd. Rob.</p> <p>Hőmeleg. 8. Szombat. Kisarony. Hőmeleg, szellős. Dél. Fogarasy után Fogarasy társával Komárom felé indult, on- nal Wáradra utazandó.</p> <p>Hőmeleg. 9. Vasárnap. Hőmeleg.</p> <p>Hőmeleg. 10. Hétfő. Hőmeleg. A kertben megtisztítás ei dohány fuizás. 2 Erd. Robot.</p> <p>Éjős. 11. Kedd. Mult éjjel 1 ma napestig ción, de a föld még 1 más jól megázva. A kertben meg- tisztítás, ásis. - 6dik lejt-ben a Müncheni képeként 107 f 4x Mc 107 f 45 ción fuizásnak ezütkor.</p>	<p><u>September 1838.</u></p> <p>12. Szerda. Mult éjjel imet ción, mely a földet jól megázata, 1 egész nap tiszta, meleg. Csend. A kertben a Mandula fákat vágják ki. Könyvtár. A Könyvtárban a Bibliai Commentariuso- kat rakjuk el.</p> <p>13. Csütörtök. Hőmeleg, tiszta csend. A kert. Hőmeleg. ben a Mandula fákat vágják ki; a kedreben a láfrányos ágakat tisztítják 1 a Botanicát pusztítják Nagy József Póroni Kanonok cirkerek Nagy József horránt.</p> <p>14. Péntek. Hőmeleg, tiszta csend. A kedre. Hőmeleg ben kedrefa puhálás, és a kertben a Mandulafa kivágás végződik.</p> <p>15. Szombat. Hőmeleg, ción, felé ción, aruáran. Dörgei, zápor. nagy villámáral és szüntelen morgással zápor és kavics jég, mely a földet imet jól meg ársza. A kertben tisztogatás.</p> <p>16. Vasárnap. Meleg, Lehegy 1 kavics dörgei. Meleg.</p>	<p>159.</p> <p>Éjős.</p> <p>Nagy József</p> <p>Nagy József</p> <p>Dörgei, zápor.</p> <p>Meleg.</p>
---	--	--

1840. október hónap

1838. november hónap

